

Hjem > Landdistriktsmidler > 2013 > Scenarier > Nøglen til multifunktionel anvendelse af vådområder

Nøglen til multifunktionel anvendelse af vådområder

På en workshop 16. december 2013 mødtes landmænd, kommunale rådgivere og rådgivere fra DLBR for at diskutere anvendelse af vådområder på flere måder.

Formålet med workshoppen var at identificere de udfordringer og muligheder som de forskellige parter ser i forbindelse med multifunktionel anvendelse af vådområder. Deltagerne i workshoppen er ikke nævnt med navns nævnelse, da de deltog som enkelt personer og ikke som repræsentanter for deres arbejdsplads. Udsagnene er deltageres refleksioner og ikke et udtryk for Videncentrets holdning.

Deltagerne blev i workshoppen efterfølgende bedt om at frembringe 5 vigtige budskaber ud fra diskussion og gruppearbejde på workshoppen. Budskaber som kan sikre en bedre fremtidig multifunktionel anvendelse af vådområder i Danmark.

Konklusionerne var følgende:

1. **Hovedbudskabet var at alle parter i workshoppen ville multifunktionelle vådområder. Det kunne kun være en fordel at fortsætte ad denne vej.**
  - a. Landbrugsorganisationerne skal være bedre rustet til opgaven og være med til at hjælpe lodsejerne i vådområdeprocessen.
  - b. Der mangler muligheder for at kunne honorere multifunktionelle vådområder som, foruden næringsstoffer, kan tage hånd om eksempelvis natur, jagt, klima, CO2 og rekreative formål. I øjeblikket er der for meget kassetænkning, da hver enkelt problemstilling og opgave bliver finansieret fra hver sin kasse.
  - c. Klima er ikke indtænkt i lovgivningen om vådområder.
2. **Økonomien spiller en vigtig rolle, og der er flere veje at gå**
  - a. Mindre kassetænkning er vejen frem til multifunktionel anvendelse. Støtteordningerne tager ofte kun hånd om enkeltvis udfordringer, men ikke den fulde sammenhæng (jf. også ovenfor).
  - b. Større fleksibilitet i erstatninger og kompensationer. Der mangler "bedre gulerødder" for at sikre frivillig deltagelse i vådområdeprojekter.
  - c. Det er ikke altid lodsejerne, der siger nej til at deltage i et vådområdeprojekt. Det kan også være deres bank eller realkreditinstitut, der siger nej til at relaxere jorden, hvis den økonomiske kompensation ikke er høj nok. Der skal i disse tilfælde være mulighed for en bedre økonomisk kompensation, så projekterne nemmere kan gennemføres.
  - d. Andre finansieringskilder end EU-midler kunne være en mulighed for at få multifunktionel anvendelse i vådområderne, da andre midler muligvis ikke har de samme strikete anvendelsesbetingelser.
3. **Mulighed for, at landbrugsrådgivere fra rådgivningsvirksomheder kan deltage i vådområdeprojektprocesser, evt. via landdistriktsmidler**
  - a. I dag mangler landbrugsrådgiverne i vådområdeprojekter. Landbrugsrådgiverens rolle er ikke veldefineret i processen. Det vurderes, at de kan have stor betydning i processen, da de har landmændenes tillid. Efterfølgende skal de ofte være med til at administrere støtteordninger i forbindelse med vådområderne. Der mangler i høj grad penge til dette. Måske kan det løses ved, at der laves en anden prioritering af midlerne.
4. **Frygt og regelforenkling**
  - a. Lodsejere tør ikke indgå i vådområdeprojekter, når de risikerer, at det udvikler yderligere restriktioner på deres dyrkbare jorde. Hvis der f.eks. kommer bilag 4 arter i vådområdet, kan det være ensbetydende med produktionsbegrænsninger på de nærliggende landbrugsbedrifter. Der henvises her til dette svar fra NaturErhvervstyrelsen:

Vådområder er ikke "fritaget" fra § 3, og følgende fremgår af vores FAQ (vådområderne betragtes faktisk som ny natur):
Ofte stillet spørgsmål:

Bliver de nye vådområdearealer omfattet af § 3-beskyttelse efter naturbeskyttelsesloven?

Mange af de nye vådområder vil relativt hurtigt blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttelse af bestemte naturtyper herunder søer (søer > 100 m²) og ferske enge og moser. Det vil være tilfældet, når der har indfundet sig et naturligt plante- og dyreliv jf. vejledning herom fra NST til kommunerne. Man kan ikke udelukke, at vådområder senere, gennem tilgroning, kan vokse sig ud af beskyttelsen igen.

- b. Lovgivningen på området er generelt for besværlig og uoverskuelig. Dette skyldes især mange regler på området. Et eksempel på hvilke vejledninger en landmand skal forholde sig til i et vådområde med afgræsning:
  1. Vejledningen til Enkeltbetalingsordningen
  2. Vejledning om tilsagn om tilskud til fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold
  3. Vejledning om reglerne om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur
  4. Pleje af græs- og naturarealer
  5. Artikel 34 i relation til plantedækkekravene
  6. Reglerne for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM)
  7. Krydsoverensstemmelse (KO)
  8. § 3 område Normalt er arealet i forvejen omfattet af 1, 3, 6, 7 og 8
- c. Det ville være en styrke at adskille og skelne mellem natur og landbrug i støtteordningerne. Forseelser og dermed straf er ofte ude af proportioner rent økonomisk i støtteordningerne.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se "European Agricultural Fund for Rural Development"

5. Dialog, frivillighed og tid

- a. Det skal fastholdes, at vådområder skal etableres via dialog og frivillighed.
- b. Det er vigtigt at bruge den tid, der skal til, så alle har mulighed for at gennemtænke deres egen situation. Dette giver de bedste beslutninger.
- c. Tidshorisonter skal tilpasses de store projekter bedre, f.eks. kan vådområder med rigtig mange lodsejere tage meget lang tid at få på plads. Tidshorisonter er ofte urealistisk kort.
- d. Lodsejerne skal inddrages meget tidligt i processen, så de kan få den indflydelse herpå, som de ønsker.
- e. Løbende information og dialog med alle involverede parter er utrolig vigtig.

Indvielse af Allingå i 2013. Foto Frank Bondgaard, VFL.

Læs mere:

[Er vådområdeprocessen et fælles ansvar?](#)

[Workshop om multifunktionelle vådområder](#)